

[Hans Nielsen.]

Professor Warming om dette Spørgsmaal umiddelbart efter, at der var afsluttet nye Overenskomster mellem Arbejdsgiverne og Arbejderne. Professor Warming udtalte, at han glædede sig over, at der i de nu afsluttede Arbejdsoverenskomster var ansat noget højere Løn; intet var mere opmuntrende for Samfundet end Troen paa, at det gik opad, for megen Tale om daarlige Tider skadede. Ja, det er vist en ganske forstandig Betragtning, denne, at hvis man sætter sig hen og bliver ved at jamre og klage over, at det ser mørkt ud, saa er det meget muligt, at de mørke Tider kommer — bedre er det at se med Fortrøstning til Fremtiden, og saadan har jo det danske Landbrug ogsaa hidtil gjort. Det ærede Medlem Hr. Pinstrup smiler, men det er virkelig sandt; selv om det har været mørke Tider, har de danske Landmænd ikke altid staaet og hylet og klaget, tværtimod, de har sagt: Lad os spytte i Hænderne og tage fat, det bliver nok bedre Tider igen. Og det er vel ogsaa det, den danske Industri og det danske Haandværk maa gøre i Øjeblikket, haabe paa, at der skal komme bedre Tider.

Jeg ved ikke, om den megen Tale om mørke Tider har en bestemt politisk Hensigt. Jeg kunde fristes til at tro det. Jeg ser, at vor Jernindustri har opsagt Overenskomsten med dens 45 000 Arbejdere, og det er jo muligt, at der vil opstaa Vanskeligheder, naar de gældende Overenskomster udløber; det er muligt, at den megen Tale om de mørke Tider skal forberede en Modstand mod mulige Krav fra Arbejdernes Side, og jeg vil ærlig bekende, at efter min Mening er der jo adskilligt, der taler for, at saa gode Tider, som vi har haft i det forløbne Aar, faar vi maaske ikke i det kommende Aar. Mange Virksomheder gaar uden at have nogen stor Fortjeneste, særlig indenfor Industrien, det skal jeg villigt erkende; jeg har Lejlighed til at kontrollere adskillige store Virksomheder, og jeg ser af deres Regnskaber, hvorledes det gaar. Men det er ikke Arbejdslønnens Skyld, at det ikke gaar godt, det tør jeg sige. Det fremgaar af disse Virksomheders Beretninger, at Vanskelighederne ikke skyldes Arbejdslønnen, men skyldes det Forhold, at man endnu ikke har viklet sig helt ud af en gammel indviklet Administration. Grunden er dels den, at man paa mangfoldige Omraader administrerer alt for dyrt, og dels den, at der mellem en stor Del Virksomheder føres Smudskonkurrence, en Smudskonkurrence, som ofte er ganske urimelig,

idet en Virksomhed søger at sikre sig et Arbejde, selv om den paa Forhaand ved, den skal tabe Penge paa det. Den Slags Konkurrence er selvfølgelig af det onde. For øvrigt har de allerfleste Virksomheder en helt anden Udgiftspost, der tynger meget haardere end Arbejdslønnen, og det er Handelsomkostningerne. Jeg kunde nævne den ene Virksomhed efter den anden, der har for høje Handelsomkostninger, men jeg skal kun nævne en enkelt, en ganske almindelig Virksomhed. Hos denne har Fabrikationsomkostningerne i det forløbne Aar været 138 000 Kr., men Handelsomkostningerne har været 198 000 Kr., og det til Trods for, at det altsaa er en almindelig industriel Virksomhed. For mange Virksomheder gælder det, at de har ganske urimelige, ja, vanvittig store Handelsomkostninger, der bevirker en Fordyrelse af Varerne og vanskeliggør Konkurrence med Udlandet. Det er og bliver det store Problem for Erhvervslivet her i Landet, hvorledes man skal nedbringe disse Handelsomkostninger, der paa næsten alle Omraader — det gælder ogsaa i den daglige Handel og Vandel — er urimelig store, saa at en Vare, der produceres for 15 Ø., skal betales med 50 Ø. Jeg vover at paastaa, at den danske Industri, saaledes som den arbejder i Øjeblikket, producerer sine Varer uhyre billigt, saa hvis Varerne er dyre, naar de kommer ud til Forbrugerne, er det sandelig ikke Industriens Skyld, det er andre, der griber ind og fordyrer dem. Det gælder om at faa løst dette Handelsomkostningsproblem paa samme glimrende Maade, som Fabrikationsproblemet i Virkeligheden er løst. Og gør man det, vil det vise sig, at de Lønninger, man betaler Arbejderne, ikke tynger nogen Virksomhed til Jorden — hermed vil jeg dog ikke i Øjeblikket opfordre Arbejderne til at stille urimelige Krav til deres Arbejdsgivere.

Selv om vi nu altsaa kan glæde os over at have en Industri, hvis Eksport er vokset, og hvis Produkter anerkendes i Udlandet, er det alligevel nødvendigt, at man ogsaa paa det hjemlige Marked støtter dansk Arbejde, men herpaa skorter det jo en Del. Jeg maa i saa Henseende med Sorg konstatere, at af det sidste Hæfte, der er kommet fra Statistisk Departement angaaende Vareomsætningen med Udlandet, fremgaar det, at Importen af færdige Manufakturvarer vedblivende er i voldsom Stigning. F. Eks. er Importen af Metervarer steget fra 3 800 Dobbeltcentner til 5 300 Dobbeltcentner, Mængden af Klædningsstoffer fra 9 900 til 11 200 Dobbeltcentner, Mængden af færdige